

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અનામત રાખેલ : ૧૨/૦૬/૨૦૨૬

ચુકાદો જાહેર કર્યો : ૨૨/૦૬/૨૦૨૬

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૭૪૩૬/૨૦૧૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ. એસ. સુપૈયા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી વૈભવી ડી. નાણાવટી

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના

=====

મેસર્સ વિદ્રેસ ઇન્ડિયા સિરામિક્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ અને અન્ય

વિરુદ્ધ

યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(રો) નં. ૧,૨ તરફે શ્રી પરેશ એમ. દવે (૨૬૦)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧,૨ તરફે સુશ્રી હેતવી એચ. સંચેતી (૫૬૧૮)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૩ તરફે વિરલ કે. શાહ (૫૨૧૦)

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ. એસ. સુપૈયા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી વૈભવી ડી. નાણાવટી

સીએવી ચુકાદો

(દ્વારા : માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ. એસ. સુપૈયા)

૧. અરજદારો તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી પરેશ એમ. દવે, સામાવાળા નં. ૧ અને ૨ તરફે વિદ્વાન વરિષ્ઠ સ્થાયી વકીલ સુશ્રી હેતવી સંચેતી અને સામાવાળા નં. ૩ તરફે વિદ્વાન વરિષ્ઠ સ્થાયી વકીલ શ્રી વિરલ કે. શાહને સાંભળ્યા.

૨. રૂલ તાત્કાલિક પરત આવવાપાત્ર. વિદ્વાન વરિષ્ઠ સ્થાયી વકીલો સંબંધિત સામાવાળાઓ વતી અને તેમના માટે રૂલની નોટિસની બજવણી માફ કરે છે.

૩. હાલની અરજી દ્વારા, અહીંના અરજદારોએ નીચે મુજબની દાદ માગી છે:

“(એ) નામદાર કોર્ટ પ્રોહિબિશનની રિટ અથવા પ્રોહિબિશનના સ્વરૂપની રિટ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, હુકમ અથવા નિર્દેશ જારી કરીને અહીંના બીજા સામાવાળાને તારીખ ૨૨.૦૮.૨૦૧૬ ના સુધારાપત્ર (કોરિજેન્ડમ) એફ.નં. ડીઆરઆઈ/એઝેડયુ/જીઆરયુ-૬૦/૨૦૧૩ (વિદ્રેસ ઇન્ડિયા) (એનેક્સર-એફ) માં ઉલ્લેખિત વિગતો અને દસ્તાવેજોને ધ્યાને લેતાં સંપૂર્ણપણે અને કાયમ માટે અટકાવવા મહેરબાની કરશો.

(બી) નામદાર કોર્ટ મેન્ડમસની રિટ અથવા સર્ટિઓરરીની રિટ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, હુકમ અથવા નિર્દેશ જારી કરીને તારીખ ૨૨.૦૮.૨૦૧૬ ના સુધારાપત્ર (એનેક્ષર-એફ) તેમજ સુધારાપત્રમાં સંદર્ભિત દસ્તાવેજોને કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવા મહેરબાની કરશો, અને તારીખ ૨૨.૦૮.૨૦૧૬ ના સદર સુધારાપત્રની વિગતો અને દસ્તાવેજોને ધ્યાનમાં લીધા વિના તારીખ ૧૦.૦૪.૨૦૧૪ ની કારણદર્શક નોટિસ એફ. નં. ડીઆરઆઈ/એઝેડયુ/જીઆરયુ-૬૦/૨૦૧૩ પર યોગ્ય નિર્ણય હુકમ પસાર કરવાનો અહીંના સામાવાળા નં. ૨ ને વધુમાં નિર્દેશ આપવા મહેરબાની કરશો.

(સી) હાલની અરજીની સુનાવણી અને આખરી નિકાલ પેવિંગ રહેવા દરમિયાન, નામદાર કોર્ટ પ્રિન્સિપાલ કમિશનર ઓફ કસ્ટમ્સ, અમદાવાદ સહિતના સામાવાળાઓ, તેમના સેવકો અને એજન્ટોને તારીખ ૨૨.૦૮.૨૦૧૬ ના સુધારાપત્ર એફ.નં. ડીઆરઆઈ/એઝેડયુ/જીઆરયુ-૬૦/૨૦૧૩ (વિટ્રેસ ઇન્ડિયા) ના આધારે અરજદારો સામે કોઈ પગલાં લેતાં અટકાવવા મહેરબાની કરશો.

(ડી) ઉપરના ફક્ત ૮(સી) ના સંદર્ભમાં એકપક્ષીય વચગાળાની દાદ મહેરબાની કરીને મંજૂર કરશો; (ઇ) કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં યોગ્ય જણાય તેવી અન્ય કોઈ વધુ દાદ પણ મહેરબાની કરીને મંજૂર કરશો.”

૪. સંક્ષિપ્ત હકીકતો:

૪.૧ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૨ થી જુલાઈ, ૨૦૧૩ વચ્ચે, અરજદાર કંપનીએ એર કાર્ગો કોમ્પ્લેક્સ, અમદાવાદ તેમજ કસ્ટમ્સ હાઉસ, જ્હાવા શેવા ખાતે પિગમેન્ટ્સના કેટલાક કન્સાઈનમેન્ટ્સ આયાત કર્યા હતા અને ઘરેલુ વપરાશ માટે આયાતી માલની કિલચરન્સ માટે રૂપ અલગ અલગ બિલ્સ ઓફ એન્ટ્રી ફાઈલ કર્યા હતા. તમામ બિલ્સ ઓફ એન્ટ્રીનું યોગ્ય કસ્ટમ અધિકારીઓ દ્વારા આયાતી માલનું પેટા મથાળા નં. ૩૨૦૭૧૦૯૦ હેઠળ વર્ગીકરણ કરીને આખરી આકારણી કરવામાં આવી હતી, અને અધિકારીઓ દ્વારા આકારણી કરાયેલી કસ્ટમ ડ્યુટી અરજદાર કંપની દ્વારા ચૂકવવામાં આવી હતી અને કસ્ટમ્સ વિસ્તારમાંથી માલ છોડાવવામાં આવ્યો હતો.

૪.૨ તારીખ ૦૬.૦૯.૨૦૧૩ ના રોજ, ડિરેક્ટોરેટ ઓફ રેવેન્યુ ઇન્ટેલિજન્સ (ટૂંકમાં ‘ડીઆરઆઈ’) સત્તાવાળાઓએ ઉપરોક્ત આયાતના સંબંધમાં અરજદારના ડિરેક્ટર (એટલે કે અરજદાર નં. ૨) નું નિવેદન બોલાવ્યું અને નોંધ્યું, જ્યારે ડિરેક્ટરે સમજાવ્યું કે આયાત કરાયેલ સામગ્રી “પિગમેન્ટ્સ” હતી, અને “પ્રિન્ટિંગ શાહી” ન હતી જેવું ડીઆરઆઈ સત્તાવાળાઓ માનતા હતા, અને આયાતી સામગ્રીની ઉપયોગ પદ્ધતિ પણ એવી હતી કે તે રીતે માત્ર પિગમેન્ટ્સનો જ ઉપયોગ થઈ શકે, પ્રિન્ટિંગ શાહીનો નહીં.

૪.૩ તારીખ ૧૦.૦૪.૨૦૧૪ ના રોજ, ઊંચા દરે કસ્ટમ ડ્યુટી વસૂલવા માટે ભૂતકાળના તમામ કેસોમાં અરજદાર કંપની દ્વારા આયાત કરાયેલી સામગ્રીને “પિગમેન્ટ્સ” તરીકે નહીં પરંતુ “પ્રિન્ટિંગ શાહી” તરીકે પુનઃવર્ગીકૃત

કરવાનો પ્રસ્તાવ મૂકતી ડીઆરઆઈ સત્તાવાળાઓ દ્વારા કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી. આ કારણદર્શક નોટિસમાં, ડીઆરઆઈ સત્તાવાળાઓ દ્વારા લેવામાં આવેલા નમૂનાઓ માટે કસ્ટમ્સ લેબોરેટરી, કંડલા કસ્ટમ્સ હાઉસ અને સેન્ટ્રલ રેવેન્યુઝ કંટ્રોલ લેબોરેટરી (ટૂંકમાં ‘સીઆરસીએલ’), નવી દિલ્હીના અહેવાલો પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે.

૪.૪ તારીખ ૧૦/૧૧.૧૨.૨૦૧૪ ના રોજ, અરજદારોએ વચગાળાનો જવાબ દાખલ કર્યો અને સમજાવ્યું કે હાર્મોનાઇઝ્ડ સિસ્ટમ ઓફ નોમેનક્લેચર (એચએસએન) ના હેડિંગ ૩૨૦૭ ની સ્પષ્ટીકરણ નોંધો અનુસાર પણ માલ પિગમેન્ટ્સ હતો જે કસ્ટમ્સ ટેરિફનો આધાર હતો, અને વિભાગીય કેમિકલ એક્ઝામિનરની ઉલટતપાસ માટે વિનંતી પણ કરવામાં આવી હતી. પ્રારંભિક સુનાવણીમાં, પ્રિન્સિપાલ કમિશનર ઓફ કસ્ટમ્સ, અમદાવાદ, જે નિર્ણાયક સત્તાધિકારી છે, તેમણે કંડલા કસ્ટમ્સ લેબોરેટરીના જોઈન્ટ ડિરેક્ટરની ઉલટતપાસ માટેની અરજદારની વિનંતી સ્વીકારી હતી.

૪.૫ તારીખ ૧૧.૦૭.૨૦૧૬ ના રોજ, પ્રિન્સિપાલ કમિશનર ઓફ કસ્ટમ્સ સમક્ષ આખરી વ્યક્તિગત સુનાવણી હાથ ધરવામાં આવી હતી જ્યારે અરજદારોએ આખરી રજૂઆતોની નોંધ રજૂ કરી હતી. તારીખ ૧૧.૦૭.૨૦૧૬ ના રોજ અરજદારોને સાંભળ્યા પછી અને ઉપરોક્ત નોંધ રેકર્ડ પર લીધા પછી, પ્રિન્સિપાલ કમિશનર ઓફ કસ્ટમ્સે કારણદર્શક નોટિસ પર આખરી

હુકમ પસાર કરવા માટે સુનાવણી અને નિર્ણય પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરી હતી.

૪.૬ તારીખ ૨૨.૦૮.૨૦૧૬ ના રોજ, સુનાવણી પૂર્ણ કર્યા પછી અને હુકમ પસાર કરવા માટે કેસ મુલતવી રાખ્યા પછી, મોરબીની મેસર્સ ક્રિષ્ના કલર કેમ દ્વારા આયાત કરાયેલ માલ અને અરજદાર કંપની દ્વારા આયાત કરાયેલ માલ એક અને સમાન હતા તેવા નવા આક્ષેપ સાથે કારણદર્શક નોટિસમાં નવા ફકરાઓ ઉમેરવા માટે અરજદારો પર હવે એક સુધારાપત્ર (કોરિજેન્ડમ) બજાવવામાં આવ્યું છે.

અરજદાર વતી રજૂઆતો:

૫. અરજદારો તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી પરેશ એમ. દવેએ રજૂઆત કરી છે કે તારીખ ૨૨.૦૮.૨૦૧૬ ના રોજ જારી કરાયેલ સુધારાપત્રને નિર્ણય પ્રક્રિયામાં ધ્યાને લઈ શકાય નહીં કારણ કે કાર્યવાહી તારીખ ૧૧.૦૭.૨૦૧૬ ના રોજ આખરી રીતે પૂર્ણ થઈ ગઈ હતી અને પ્રિન્સિપાલ કમિશનર ઓફ કસ્ટમ્સ દ્વારા માત્ર આખરી હુકમ પસાર કરવાનો બાકી હતો. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે મોરબીની મેસર્સ ક્રિષ્ના કલર કેમના માલ સાથે સરખામણી કરીને સુધારાપત્ર દ્વારા સંપૂર્ણપણે નવો કેસ રજૂ કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે, જે કંપની સાથે અરજદારોને કોઈ સંબંધ નથી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સુધારાપત્ર હંમેશા પ્રિન્ટિંગ અથવા ટાઈપિંગ વગેરેના સ્વરૂપમાં મૂળ હુકમમાં રહેલી ભૂલ સંબંધિત હોય છે, પરંતુ તેનો અર્થ એવો નથી કે જે પક્ષકાર સામે

કાર્યવાહી ચાલી રહી છે તે અરજદારો કે પક્ષકાર સામે સત્તાવાળાઓ દ્વારા નવા પુરાવા પર આધાર રાખવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવે.

૬. કસ્ટમ્સ એક્ટ, ૧૯૬૨ (ટૂંકમાં ‘ધી એક્ટ’) ની કલમ ૨૮, ખાસ કરીને પેટા-કલમ (જ) ની જોગવાઈઓનો સંદર્ભ આપતાં, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે યોગ્ય અધિકારીએ સુસંગત તારીખથી પાંચ વર્ષની અંદર ડ્યુટી અથવા વ્યાજ ચૂકવવાપાત્ર વ્યક્તિ પર નોટિસ બજાવવી જરૂરી છે અને ત્યારબાદ, ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની પેટા-કલમ (૮) ની જોગવાઈઓ હેઠળ, ડ્યુટી અથવા વ્યાજની રકમ નક્કી કરતો આખરી હુકમ પસાર કરવો જરૂરી છે. ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની પેટા-કલમ (૯) ની જોગવાઈઓનો સંદર્ભ આપતાં, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે યોગ્ય અધિકારીએ ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની પેટા-કલમ (જ) હેઠળ આવતા કેસોના સંબંધમાં નોટિસની તારીખથી એક વર્ષની અંદર ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની પેટા-કલમ (૮) હેઠળ ડ્યુટી અથવા વ્યાજની રકમ વાસ્તવમાં નક્કી કરવી પડે છે અને વર્તમાન કેસમાં, જ્યારે કાર્યવાહી આખરી હુકમ પસાર કરવા માટે અનામત રાખવામાં આવી હતી, ત્યારે મેસર્સ કિષ્ના કલર કેમ પાસેથી મળેલા નવા પુરાવાના આધારે સુધારાપત્ર જારી કરવામાં આવ્યું છે, જે અસ્વીકાર્ય છે કારણ કે નિર્ણય પ્રક્રિયા પૂરી થયા પછી સુધારાપત્ર જારી કરવાની મંજૂરી આપતી કોઈ જોગવાઈ ધી એક્ટ અથવા નિયમો હેઠળ અસ્તિત્વ ધરાવતી નથી. આમ, અરજ કરવામાં આવી છે કે રિટ અરજી મંજૂર કરવામાં આવે અને તારીખ ૨૨.૦૮.૨૦૧૬ ના વાદગ્રસ્ત સુધારાપત્રને અવગણીને આખરી

હુકમો પસાર કરવાનો સામાવાળાઓને નિર્દેશ આપવામાં આવે.

કસ્ટમ્સ વિભાગ વતી રજૂઆતો:

૭. ઉપરોક્ત રજૂઆતો અને હાલની રિટ અરજીનો વિરોધ કરતાં, સામાવાળા વિભાગ તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન પરિષ્ઠ સ્થાયી વકીલ સુશ્રી હેતવી એચ. સંચેતીએ રજૂઆત કરી છે કે ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની જોગવાઈઓના સુધારા પછી વિભાગ પૂરક નોટિસના સ્વરૂપમાં સુધારાપત્ર જારી કરવા માટે સત્તા ધરાવે છે. તેમણે પેટા-કલમ (૭એ) ની જોગવાઈઓનો સંદર્ભ આપ્યો છે, જે ફાયનાન્સ એક્ટ ૧૩/૨૦૧૮ દ્વારા તારીખ ૨૮.૦૩.૨૦૧૮ થી કલમ ૨૮ માં દાખલ કરવામાં આવી હતી, જે યોગ્ય અધિકારીને નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેવા સંજોગોમાં અને તેવી રીતે પૂરક નોટિસ જારી કરવાની સત્તા આપે છે. આ સંદર્ભમાં, તેમણે કસ્ટમ્સ (સપ્લિમેન્ટરી નોટિસ) રેગ્યુલેશન્સ, ૨૦૧૯ [૪૨/૨૦૧૯-કસ્ટમ્સ (એન.ટી.)] (ટૂંકમાં ‘૨૦૧૯ ના રેગ્યુલેશન્સ’), ખાસ કરીને રેગ્યુલેશન ૪(ડી) નો સંદર્ભ આપ્યો છે જે વધારાના પુરાવા હોય કે જેની કેસના પરિણામ પર નોંધપાત્ર અસર પડે તેવા સંજોગોમાં પૂરક નોટિસ જારી કરવાની પરવાનગી આપે છે.

૭.૧ વિદ્વાન પરિષ્ઠ સ્થાયી વકીલ સુશ્રી હેતવી એચ. સંચેતીએ રજૂઆત કરી છે કે વર્તમાન કેસમાં આગળની તપાસ દરમિયાન, જ્યારે મોરબીની મેસર્સ કિષ્ના કલર કેમ દ્વારા તે જ સંસ્થા એટલે કે ઇસ્માલગ્લાસ ઇટાકા, સ્પેન પાસેથી આયાત કરાયેલ “પિગમેન્ટેડ શાહી” ના સ્ટોકમાંથી પ્રતિનિધિ નમૂનાઓ લેવામાં આવ્યા હતા, અને નિર્ણય પ્રક્રિયા દરમિયાન, મોરબીની મેસર્સ કિષ્ના કલર

કેમના ભાગીદાર શ્રી ભાવેશ કે. મણિયારના તારીખ ૦૭.૦૧.૨૦૧૪ ના નિવેદન પરથી નવો પુરાવો સામે આવ્યો હતો કે અરજદારો – મેસર્સ વિદ્રેસ ઇન્ડિયા સિરામિક્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ સ્પેનમાં સ્થિત વિદ્રેસ, એસ.એ. મારફ્ટ ઇટાકા, સ્પેન પાસેથી સિરામિક શાહી ખરીદતા હતા અને તેઓ સદર શાહી માટે પોતાના કોડ આપતા હતા અને વર્તમાન અરજદારોની સંડોવણી સાબિત કરવા સાથે સીધો સંબંધ ધરાવતો પુરાવો તારીખ ૨૨.૦૮.૨૦૧૬ ના સુધારાપત્ર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને તદનુસાર, તારીખ ૧૦.૦૪.૨૦૧૪ ની મૂળ કારણદર્શક નોટિસમાં ફકરા નં. ૫ નીચે ફકરા નં. ૫.૧ ઉમેરવાનો પ્રસ્તાવ મૂકવામાં આવ્યો હતો. આમ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ઉપરોક્ત રેગ્યુલેશન્સ અને ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની પેટા-કલમ (૭એ) પૂરક નોટિસ જારી કરવાની પરવાનગી આપે છે અને તેથી નિર્ણય પ્રક્રિયામાં સુધારાપત્રને અવગણી શકાય નહીં.

૭.૨ તેમણે તારીખ ૧૦.૦૪.૨૦૧૪ ની કારણદર્શક નોટિસનો પણ સંદર્ભ આપ્યો છે જે કેસના નિર્ણય પહેલાં ઉપલબ્ધ/વધારાના પુરાવાના આધારે કોઈપણ સમયે નોટિસમાં સુધારો કરવા, ફેરફાર કરવા અથવા પૂરક બનાવવાની સત્તા/વિભાગનો અધિકાર અનામત રાખે છે. આમ, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે વધારાના પુરાવા રજૂ કરતી મૂળ કારણદર્શક નોટિસમાં જારી કરાયેલ સુધારાપત્ર વૈધાનિક જોગવાઈઓ મુજબ કાયદેસર છે, તેથી તેમણે અરજ કરી છે કે આ કોર્ટ દ્વારા તેને અવગણતો કોઈ નિર્દેશ પસાર કરવો જોઈએ નહીં. પોતાની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, તેમણે કમિશનર ઓફ કસ્ટમ્સ (પોર્ટ), કોલકાતા વિ. સંદીપ કુમાર

દીક્ષિત, (૨૦૨૪) ૧૭ સેન્ટેક્સ ૧૮૪ (કલ.) ના કેસમાં કલકત્તા હાઈકોર્ટના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો છે.

અરજદાર વતી પ્રત્યુત્તર રજૂઆતો:

૮. ઉપરોક્ત રજૂઆતોના પ્રત્યુત્તરમાં, વિદ્વાન વકીલ શ્રી પરેશ એમ. દવેએ ફાયનાન્સ બિલ, ૨૦૧૮ ની નોંધો અને કલમોના અંશો દર્શાવ્યા છે જેણે ધી એક્ટની કલમ ૨૮ અને ૧૨૪ માં સુધારા દાખલ કર્યા હતા. એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે પૂરક નોટિસ જારી કરવાની પદ્ધતિ અને સંજોગો નિર્ધારિત કરતા તારીખ ૧૮.૦૬.૨૦૧૯ ના જાહેરનામા દ્વારા દાખલ કરાયેલા રેગ્યુલેશન્સ, ફાયનાન્સ એક્ટ, ૨૦૨૦ હેઠળ કાયદા અને ન્યાય મંત્રાલય દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા તારીખ ૨૭.૦૩.૨૦૨૦ ના જાહેરનામાને ધ્યાનમાં રાખીને અરજદારોના કેસને લાગુ પડશે નહીં. તેમણે દર્શાવ્યું છે કે ધી એક્ટની કલમ ૨૮ માં, સ્પષ્ટીકરણ-૪ તારીખ ૨૯.૦૩.૨૦૧૮ થી પૂર્વવર્તી અસર સાથે બદલવામાં આવ્યું હતું જેમાં સ્પષ્ટતા કરવામાં આવી હતી કે ધી એક્ટ અથવા તે હેઠળ ઘડાયેલા નિયમો અથવા વિનિયમો, અથવા તે સમયે અમલમાં રહેલા અન્ય કોઈપણ કાયદાની જોગવાઈઓ, એવા કેસોમાં જ્યાં ફાયનાન્સ એક્ટ, ૨૦૧૮ ના પ્રારંભની તારીખ એટલે કે ૨૯.૦૩.૨૦૧૮ પહેલાં નોન-લેવી, શોર્ટ-લેવી, નોન-પેમેન્ટ, શોર્ટ-પેમેન્ટ અથવા ભૂલભરેલા રિફંડ માટે નોટિસ જારી કરવામાં આવી હોય, તે આવી તારીખની તરત જ પહેલાં અમલમાં રહેલી ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની જોગવાઈઓ દ્વારા સંચાલિત રહેશે. આમ, એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે વિભાગ દ્વારા ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની પેટા-કલમ (૭એ) ની

જોગવાઈઓ પર રાખવામાં આવેલ આધાર સામાવાળાઓને પૂરક નોટિસ અથવા કોઈપણ સુધારાપત્ર જારી કરવાની સત્તા આપશે નહીં. તેથી, અરજી મંજૂર કરવા અરજ કરવામાં આવે છે.

વિશ્લેષણ અને અભિપ્રાય:

૯. અમે સંબંધિત પક્ષકારો તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલોને વિગતવાર સાંભળ્યા છે. રેકર્ડ પરથી નીચેની નિર્વિવાદ હકીકતો સ્થાપિત થાય છે:

૯.૧ અરજદારો સામે તારીખ ૧૦.૦૪.૨૦૧૪ ની કારણદર્શક નોટિસ દ્વારા કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી છે જેમાં એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે કે પેટા મથાળા નં. ૩૨૦૭૧૦૯૦ હેઠળ રૂપ અલગ અલગ બિલ્સ ઓફ એન્ટ્રીના સંબંધમાં, અરજદારોએ વાસ્તવમાં ‘પિગમેન્ટ્સ’ આયાત કર્યા છે અને ‘પ્રિન્ટિંગ શાહી’ નહીં અને ઊંચા દરે કસ્ટમ ડ્યુટી વસૂલવી જરૂરી છે. ડીઆરઆઈ સત્તાધિકારી દ્વારા તપાસ કરવામાં આવ્યા પછી કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી છે.

૯.૨ અરજદારોએ તારીખ ૧૦/૧૧.૧૨.૨૦૧૪ ના પોતાના જવાબ દ્વારા કારણદર્શક નોટિસનો જવાબ આપ્યો હતો, તેમણે વિભાગીય કેમિકલ એનાલાઈઝરની ઉલટતપાસની પણ વિનંતી કરી હતી કારણ કે અરજદારોનો ચોક્કસ કેસ હતો કે જે નમૂનાઓ એકત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા, ચકાસવામાં આવ્યા હતા અને તેનું વિશ્લેષણ કરવામાં આવ્યું હતું, તે તેમના માલમાંથી નહીં પરંતુ અન્ય કોઈના માલમાંથી લેવામાં આવ્યા હતા.

૯.૩ તારીખ ૧૦.૧૨.૨૦૧૫ ના રોજ, કસ્ટમ્સ લેબોરેટરી, કંડલાના જોઈન્ટ ડિરેક્ટરની નિર્ણાયક સત્તાધિકારી એટલે કે પ્રિન્સિપાલ કમિશનર ઓફ કસ્ટમ્સ સમક્ષ ઉલટતપાસ કરવામાં આવી હતી.

૯.૪ તારીખ ૧૫/૧૮.૧૨.૨૦૧૫ ના રોજ, એક શ્રી આર. દશરથનની ઉલટતપાસ કરવામાં આવી હતી, જેમણે પુષ્ટિ કરી હતી કે તેમના દ્વારા પરીક્ષણ કરાયેલા એકમાત્ર નમૂનાઓ મોરબીની મેસર્સ કિષ્ના કલર કેમ દ્વારા આયાત કરાયેલા માલના હતા.

૯.૫ તારીખ ૧૧.૦૭.૨૦૧૬ ના રોજ, પ્રિન્સિપાલ કમિશનર ઓફ કસ્ટમ્સ સમક્ષ આખરી વ્યક્તિગત સુનાવણી હાથ ધરવામાં આવી હતી અને અરજદારોએ તેમની આખરી નોંધો રજૂ કરી હતી જેમાં ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે તેમના દ્વારા આયાત કરાયેલા માલ અંગે કેમિકલ નિષ્ણાતોનો કોઈ અહેવાલ નથી અને પરીક્ષણ અહેવાલ અન્ય પક્ષ દ્વારા આયાત કરાયેલા માલ સંબંધિત છે, જે સીધો તેમના દ્વારા આયાત કરાયેલા માલ પર લાગુ કરી શકાય નહીં.

૯.૬ તારીખ ૧૧.૦૭.૨૦૧૬ ના રોજ અરજદારોને સાંભળ્યા પછી, પ્રિન્સિપાલ કમિશનર ઓફ કસ્ટમ્સે કારણદર્શક નોટિસ પર આખરી હુકમ પસાર કરવા માટે સુનાવણી અને નિર્ણય પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરી હતી. આ સંબંધમાં અરજદારો દ્વારા સ્પષ્ટ નિવેદન કરવામાં આવ્યું છે કે આખરી સુનાવણી તારીખ ૧૧.૦૭.૨૦૧૬ ના રોજ પૂર્ણ થઈ ગઈ હતી અને કમિશનર ઓફ કસ્ટમ્સે કારણદર્શક નોટિસ પર આખરી હુકમો માટે બાબત રાખી હતી. રિટ અરજીમાં કરવામાં આવેલા આ

નિવેદનને સામાવાળાઓ દ્વારા ન તો રદિયો આપવામાં આવ્યો છે કે નકારવામાં આવ્યો છે. આમ, કારણદર્શક નોટિસની નિર્ણય પ્રક્રિયા તારીખ ૧૧.૦૭.૨૦૧૬ ના રોજ પૂર્ણ થઈ ગઈ હતી અને આખરી હુકમો પસાર કરવા જરૂરી હતા. જોકે, તારીખ ૨૨.૦૮.૨૦૧૬ ના રોજ એટલે કે લગભગ ૧ મહિનાથી વધુ સમય પછી, અરજદારો પર કારણદર્શક નોટિસમાં નવો ફકરો એટલે કે ફકરા નં. ૫.૧ ઉમેરવાનો પ્રસ્તાવ મૂકતું સુધારાપત્ર બજાવવામાં આવ્યું હતું જેમાં નવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો કે મેસર્સ ક્રિષ્ના કલર કેમ દ્વારા આયાત કરાયેલ માલ અને અરજદાર કંપની દ્વારા આયાત કરાયેલ માલ એક અને સમાન હતા. ડીઆરઆઈ અધિકારીઓ દ્વારા નોંધાયેલા નિવેદનો સહિત વિવિધ દસ્તાવેજોને મૂળ કારણદર્શક નોટિસના ભાગ તરીકે રેકર્ડ પર લાવવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે.

૯.૭ અમારી સમક્ષ અરજદારોનો એવો કેસ છે કે સુનાવણી પૂર્ણ થયા પછી અને બાબત આખરી હુકમ પસાર કરવા માટે અનામત રાખવામાં આવ્યા પછી, સુધારાપત્ર દ્વારા આક્ષેપો સાથે નવા પુરાવા દાખલ કરી શકાય નહીં કારણ કે સુધારાપત્ર માત્ર ટાઈપિંગ અથવા પ્રિન્ટિંગના સ્વરૂપમાં કોઈપણ ભૂલના સુધારણા સંબંધિત હોય છે.

૧૦. આ તબક્કે, અમે નોંધી શકીએ છીએ કે તારીખ ૧૦.૦૪.૨૦૧૪ ની કારણદર્શક નોટિસમાં ફકરા નં. ૧૯ નો સમાવેશ થાય છે, જે નીચે મુજબ છે:

“૧૯. વિભાગ કેસના નિર્ણય પહેલાં ઉપલબ્ધ/વધારાના પુરાવાના આધારે કોઈપણ સમયે આ નોટિસમાં સુધારો કરવાનો, ફેરફાર કરવાનો અથવા પૂરક

બનાવવાનો પોતાનો અધિકાર અનામત રાખે છે.”

૧૧. સામાવાળા વિભાગ ઉપરોક્ત કલમ સામે રક્ષણ મેળવવા માગે છે. અમારા સુવિચારિત અભિપ્રાય મુજબ, વિભાગ કારણદર્શક નોટિસના ફ્કરા નં. ૧૯ હેઠળ આશરો લઈ શકે નહીં કારણ કે તેમાં “કેસના નિર્ણય પહેલાં” શબ્દપ્રયોગ રહેલો છે. સામાન્ય કાનૂની પરિભાષામાં, એડજ્યુડિકેશન (નિર્ણય) એ વિવાદનો નિર્ણય કરવાની/ઉકેલવાની એક કાનૂની પ્રક્રિયા છે, જે સંકળાયેલા પક્ષકારોના અધિકારો, જવાબદારીઓ અને દાવિત્વ જાહેર કરતા નિર્ણય સાથે સમાપ્ત થાય છે. સામાવાળાઓ દ્વારા એ વાતનો ઈનકાર કે રદિયો આપવામાં આવ્યો નથી કે કારણદર્શક નોટિસથી શરૂ થયેલી કાર્યવાહી તારીખ ૧૧.૦૭.૨૦૧૬ ના રોજ પૂર્ણ થઈ ગઈ હતી અને નિર્ણાયક સત્તાધિકારીએ આખરી હુકમો માટે બાબત રાખી હતી. આમ, જ્યારે બાબત આખરી હુકમો માટે રાખવામાં આવી ત્યારે તારીખ ૧૧.૦૭.૨૦૧૬ ના રોજ નિર્ણય પ્રક્રિયા પૂર્ણ થઈ ગઈ હતી. આમ, ઉપલબ્ધ વધારાના પુરાવાના આધારે નોટિસમાં સુધારો અથવા પૂરક બનાવવાની બાબત કેસના નિર્ણય પહેલાં ઉપલબ્ધ હતી, જે સામાવાળાઓએ કરી નથી. એ સાચું છે કે કેસના નિર્ણયમાં આખરી હુકમોનો પણ સમાવેશ થશે, જોકે સુધારાપત્ર કારણદર્શક નોટિસમાં તાજા આક્ષેપો સાથે કંઈક નવું અથવા તાજા પુરાવા દાખલ કરે છે, જે આખરી હુકમ પસાર કરવાના આખરી તબક્કા સુધી પહોંચી ગઈ છે. કારણદર્શક નોટિસના સમગ્ર નિર્ણય દરમિયાન, વિભાગે આગળના પુરાવા

દાખલ કર્યા ન હતા. જો એવું માની લેવામાં આવે કે કેસના નિર્ણય પહેલાં આગળના પુરાવા દાખલ કરવા માટે ફક્ત નં. ૧૯ હેઠળ પરવાનગી હતી, તો પણ તે નિર્ણયને નિયંત્રિત કરતી વૈધાનિક જોગવાઈઓ સાથે સુસંગત હોવી જોઈએ.

૧૨. આ તબક્કે, અમે ઉલ્લેખ કરી શકીએ છીએ કે સંબંધિત પક્ષકારોએ ધી એક્ટની કલમ ૨૮(જ), (ઝએ), (૮) અને (૯) ની જોગવાઈઓ પર આધાર રાખ્યો છે. સુસંગત જોગવાઈઓ નીચે મુજબ છે:

“૨૮. [લેવી ન કરાયેલી અથવા ન ચૂકવાયેલી અથવા ઓછી લેવી કરાયેલી અથવા ઓછી ચૂકવાયેલી] અથવા ભૂલભરેલી રીતે પરત કરાયેલી ડ્યુટીની વસૂલાત:

(જ) જ્યાં કોઈપણ ડ્યુટી લેવી કરવામાં આવી નથી અથવા ચૂકવવામાં આવી નથી અથવા ઓછી લેવી કરવામાં આવી છે અથવા ઓછી ચૂકવવામાં આવી છે અથવા ભૂલથી પરત કરવામાં આવી છે, અથવા ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજ ચૂકવવામાં આવ્યું નથી, અંશતઃ ચૂકવવામાં આવ્યું છે અથવા ભૂલથી પરત કરવામાં આવ્યું છે, નીચેના કારણોસર:-

(એ) મેળાપીપણું; અથવા

(બી) કોઈપણ જાણીજોઈને કરેલું ખોટું નિવેદન; અથવા

(સી) હકીકતો છુપાવવી, આયાતકાર અથવા નિકાસકાર અથવા આયાતકાર કે નિકાસકારના એજન્ટ અથવા કર્મચારી દ્વારા, યોગ્ય અધિકારી સુસંગત તારીખથી પાંચ વર્ષની અંદર, ડ્યુટી અથવા વ્યાજ ચૂકવવાપાત્ર વ્યક્તિ પર નોટિસ બજાવશે જે [આ રીતે લેવી કરવામાં આવી નથી અથવા ચૂકવવામાં આવી નથી] અથવા જે ઓછી લેવી કરવામાં આવી છે અથવા ઓછી ચૂકવવામાં આવી છે અથવા જેને રિફંડ ભૂલથી કરવામાં આવ્યું છે, અને તેને નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ રકમ શા માટે ન ચૂકવવી જોઈએ તેનું કારણ દર્શાવવા જણાવશે.

XXX

(બી) પેટા-કલમ (૧) ના કલોઝ (એ) માં અથવા પેટા-કલમ (૪) માં અન્યથા પૂરી પાડવામાં આવેલી જોગવાઈ સિવાય, યોગ્ય અધિકારી નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેવા સંજોગોમાં અને તેવી રીતે પૂરક નોટિસ જારી કરી શકે છે, અને આ કલમની જોગવાઈઓ આવી પૂરક નોટિસને એવી રીતે લાગુ પડશે જાણે કે તે સદર પેટા-કલમ (૧) અથવા પેટા-કલમ (૪) હેઠળ જારી કરવામાં આવી હોય.]

(૮) યોગ્ય અધિકારી સંબંધિત વ્યક્તિને સાંભળવાની તક આપ્યા પછી અને આવી વ્યક્તિ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆત, જો કોઈ હોય, તો તેને ધ્યાને લીધા પછી, નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ રકમથી વધુ ન હોય તેવી આવી વ્યક્તિ પાસેથી બાકી નીકળતી ડ્યુટી અથવા વ્યાજની રકમ નક્કી કરશે.

(૯) યોગ્ય અધિકારી પેટા-કલમ (૮) હેઠળ ડ્યુટી અથવા વ્યાજની રકમ નક્કી કરશે,- (એ) પેટા-કલમ (૧) ના કલોઝ (એ) હેઠળ આવતા કેસના સંબંધમાં નોટિસની તારીખથી છ મહિનાની અંદર; (બી) પેટા-કલમ (જ) હેઠળ આવતા કેસોના સંબંધમાં નોટિસની તારીખથી એક વર્ષની અંદર: પરંતુ એવી જોગવાઈ છે કે જ્યાં યોગ્ય અધિકારી નિર્દિષ્ટ સમયગાળાની અંદર આ રીતે નિર્ધારિત કરવામાં નિષ્ફળ જાય, ત્યાં યોગ્ય અધિકારી કરતાં ઉચ્ચ હોદ્દો ધરાવતા કોઈપણ અધિકારી, જે સંજોગો હેઠળ યોગ્ય અધિકારીને પેટા-કલમ (૮) હેઠળ ડ્યુટી અથવા વ્યાજની રકમ નક્કી કરવાથી રોકવામાં આવ્યા હતા તે સંજોગોને ધ્યાને રાખીને, કલોઝ (એ) માં નિર્દિષ્ટ સમયગાળો વધુ છ મહિનાના સમયગાળા માટે અને કલોઝ (બી) માં નિર્દિષ્ટ સમયગાળો વધુ એક વર્ષના સમયગાળા માટે લંબાવી શકે છે:

પરંતુ એવી પણ વધુ જોગવાઈ છે કે જ્યાં યોગ્ય અધિકારી આવા લંબાવવામાં આવેલા સમયગાળાની અંદર નિર્ધારિત કરવામાં નિષ્ફળ જાય, ત્યારે આવી કાર્યવાહી એવી રીતે પૂર્ણ થયેલી ગણાશે કે જાણે કોઈ નોટિસ જારી કરવામાં આવી જ ન હતી.]”

૧૩. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી સંચેતી દ્વારા રજૂઆત કરવામાં આવી છે તેમ સામાવાળાઓએ કસ્ટમ્સ (સપ્લિમેન્ટરી નોટિસ) રેગ્યુલેશન્સ, ૨૦૧૯ પર આધાર રાખ્યો છે, જે પૂરક નોટિસ કઈ રીતે અને કયા સંજોગોમાં જારી કરવાની છે તે નિર્ધારિત કરતી ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની પેટા-કલમ (૭એ)

ની જોગવાઈઓ હેઠળ ઘડવામાં આવ્યા છે. જે સુસંગત જોગવાઈ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે તે ૨૦૧૯ ના રેગ્યુલેશન્સનું રેગ્યુલેશન ૪(ડી) છે, જે આ મુજબ વંચાય છે:

“૪. જે રીતે અને સંજોગોમાં પૂરક નોટિસ જારી કરી શકાય. - (૧) જ્યાં અધિનિયમની કલમ ૨૮ અથવા કલમ ૧૨૪ હેઠળ નોટિસ જારી કરવામાં આવી હોય, ત્યાં નીચેના સંજોગોમાંથી કોઈપણ સંજોગોમાં યોગ્ય અધિકારી દ્વારા પૂરક નોટિસ જારી કરી શકાય છે:

XXX

(ડી) એવા કિસ્સામાં જ્યાં કોઈ વધારાના પુરાવા હોય જે કેસના પરિણામ પર નોંધપાત્ર અસર કરી શકે છે.”

૧૪. સંદીપ કુમાર દીક્ષિત (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં કલકત્તા હાઈકોર્ટના નિર્ણયનો સંદર્ભ આપતાં, સામાવાળાઓ વતી એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની જોગવાઈઓ તારીખ ૧૦.૦૪.૨૦૧૪ ની કારણદર્શક નોટિસ દ્વારા શરૂ કરાયેલી કાર્યવાહીને પૂર્વવર્તી રીતે લાગુ પડશે.

૧૪.૧ કલકત્તા હાઈકોર્ટના નિર્ણયનું અવલોકન કરતાં, અમને જણાય છે કે સદર નિર્ણય ખાસ કરીને ધી એક્ટની કલમ ૧૨૪ ની જોગવાઈઓના અર્થઘટન પર આધારિત છે, જેનો ૨૦૧૯ ના રેગ્યુલેશન્સમાં પણ ઉલ્લેખ છે અને તે ધી એક્ટની કલમ ૨૮(૭એ) ની જોગવાઈઓનો સંદર્ભ આપતો નથી.

૧૫. શરૂઆતમાં જ અમે અવલોકન કરી શકીએ છીએ કે તારીખ ૨૮.૦૩.૨૦૧૮ થી દાખલ કરાયેલી ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની પેટા-કલમ (૭એ) ની જોગવાઈઓ નીચેના કારણોસર અરજદારો અને તારીખ ૧૦.૦૪.૨૦૧૪ ની કારણદર્શક નોટિસને લાગુ પડશે નહીં:

(એ) કલમ ૨૮ માં પેટા-કલમ (૭એ) દાખલ કરવા સંબંધિત ફાયનાન્સ બિલ, ૨૦૧૮ ની નોંધો અને કલમોના સુસંગત અંશો સ્પષ્ટીકરણ-૪ નો સંદર્ભ આપે છે, જે ત્યારબાદ ફાયનાન્સ એક્ટ, ૨૦૨૦ દ્વારા તારીખ ૨૮.૦૩.૨૦૧૮ થી પૂર્વવર્તી અસર સાથે દાખલ કરવામાં આવ્યું છે. કસ્ટમ્સ એક્ટની કલમ ૨૮ હેઠળ સ્પષ્ટીકરણ-૪ નીચે મુજબ વંચાય છે:

“સ્પષ્ટીકરણ-૪. શંકાઓ દૂર કરવા માટે, આથી જાહેર કરવામાં આવે છે કે એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ અથવા કોઈપણ અદાલતના કોઈપણ ચુકાદા, હુકમનામા અથવા હુકમમાં અથવા આ અધિનિયમની અથવા તે હેઠળ ઘડાયેલા નિયમો અથવા વિનિયમોની અન્ય કોઈપણ જોગવાઈમાં અથવા તે સમયે અમલમાં રહેલા અન્ય કોઈપણ કાયદામાં કંઈપણ વિપરીત હોવા છતાં, એવા કેસોમાં જ્યાં ફાયનાન્સ એક્ટ, ૨૦૧૮ ના પ્રારંભની તારીખ એટલે કે ૨૮ માર્ચ, ૨૦૧૮ ના દિવસ પહેલાં નોન-લેવી, શોર્ટ-લેવી, નોન-પેમેન્ટ, શોર્ટ-પેમેન્ટ અથવા ભૂલભરેલા રિફંડ માટે નોટિસ જારી કરવામાં આવી હોય, આવી નોટિસ સદર તારીખની તરત જ પહેલાં અમલમાં રહેલી કલમ ૨૮ ની જોગવાઈઓ દ્વારા સંચાલિત રહેશે.”

(બી) આમ, સ્પષ્ટીકરણ-૪ એ અસંદિગ્ધપણે સ્થાપિત કર્યું છે કે જ્યાં ૨૯ માર્ચ, ૨૦૧૮ ના દિવસ પહેલાં (વર્તમાન કેસમાં ૨૦૧૪ માં) નોન-લેવી, શોર્ટ-લેવી, નોન-પેમેન્ટ, શોર્ટ-પેમેન્ટ અથવા ભૂલભરેલા રિફંડ માટે નોટિસ જારી કરવામાં આવી હોય તેવા કેસોમાં, આવી નોટિસ સદર તારીખની તરત જ પહેલાં અમલમાં રહેલી ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની જોગવાઈઓ દ્વારા સંચાલિત રહેશે. આમ, માર્ચ, ૨૦૧૮ પહેલાં અસ્તિત્વમાં રહેલી ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની જોગવાઈઓ અરજદારોના કેસનું સંચાલન કરશે.

૧૫.૧ આમ, સામાવાળાઓ ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની પેટા-કલમ (૭એ) ની જોગવાઈઓ હેઠળ આશરો લઈ શકતા નથી અને એવી દલીલ કરી શકતા નથી કે વિભાગ એકત્રિત કરવામાં આવેલા નવા પુરાવાના આધારે હંમેશા પૂરક નોટિસ જારી કરી શકે છે. અમારો એવો પણ અભિપ્રાય છે કે તાજા આક્ષેપો અને પુરાવાઓ સાથે ફક્ત નં. ૫.૧ દાખલ કરતું જે સુધારાપત્ર જારી કરવામાં આવ્યું છે, તે ૨૦૧૮ ના રેગ્યુલેશન્સમાં જણાવ્યા મુજબ પૂરક નોટિસનું સ્વરૂપ લઈ શકતું નથી.

૧૬. આ તબક્કે, અમે ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની પેટા-કલમ (૪), ૮ અને ૯(બી) ની ઉપરોક્ત જોગવાઈઓનો પણ સંદર્ભ લઈ શકીએ છીએ. સામાવાળા-વિભાગ દ્વારા એ વાતનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો નથી કે ડ્યુટી વસૂલવા માટે અરજદારોના કેસ પર ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની પેટા-કલમ (૪) ની જોગવાઈઓ હેઠળ વિચાર કરવામાં આવ્યો છે, જેમાં ડ્યુટી અથવા

વ્યાજ ચૂકવવાપાત્ર વ્યક્તિ પર નોટિસ બજાવવા માટે પાંચ વર્ષની મર્યાદાનો ઉલ્લેખ છે. ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની પેટા-કલમ (૮) આદેશ આપે છે કે યોગ્ય અધિકારી “સંબંધિત વ્યક્તિને સાંભળવાની તક આપ્યા પછી અને રજૂઆત, જો કોઈ હોય, તો તેને ધ્યાને લીધા પછી ડ્યુટી અથવા વ્યાજની રકમ નક્કી કરશે”. વર્તમાન કેસમાં, કારણદર્શક નોટિસ જારી કર્યા પછી અરજદારે કાર્યવાહીમાં ભાગ લીધો, પોતાની રજૂઆત દાખલ કરી, અને કેસની ઉલટતપાસ કરવાની તક આપવામાં આવી, નિર્ણાયક સત્તાધિકારીએ કેમિકલ એનાલાઈઝરના પુરાવા પણ નોંધ્યા હતા જેમણે સ્વીકાર્યું હતું કે નમૂનાઓ અન્ય સંસ્થા એટલે કે મેસર્સ કિષ્ના કલર કેમ પાસેથી એકત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા અને અરજદારોના ન હતા અને જ્યારે ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની પેટા-કલમ (૮) હેઠળ સંબંધિત યોગ્ય અધિકારી આખરી હુકમો પસાર કરવા માટે બંધાયેલા હતા, ત્યારે મૂળ કારણદર્શક નોટિસમાં નવા આક્ષેપો અને પુરાવાઓ દાખલ કરતું સુધારાપત્ર જારી કરવામાં આવ્યું હતું.

૧૭. આ તબક્કે, ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની પેટા-કલમ (૯) ની જોગવાઈઓ ખૂબ જ સુસંગત બને છે. ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની પેટા-કલમ (૯) ની પેટા-કલમ (બી), જે સંબંધિત સમયે પ્રવર્તમાન હતી, તેમાં પેટા-કલમ (એ) તેમજ પેટા-કલમ (બી) માં “જ્યાં તેમ કરવું શક્ય હોય” શબ્દપ્રયોગ રહેલો હતો. આમ, ૨૦૧૮ ના સુધારા પહેલાં સંબંધિત સમયે આ જોગવાઈ આ મુજબ વંચાતી હતી કે “યોગ્ય અધિકારી પેટા-કલમ (જ) હેઠળ આવતા કેસોના સંબંધમાં જ્યાં તેમ કરવું શક્ય હોય ત્યાં નોટિસની તારીખથી એક વર્ષની

અંદર પેટા-કલમ (૮) હેઠળ ડ્યુટી અથવા વ્યાજની રકમ નક્કી કરશે”. આમ, નિર્ણય પ્રક્રિયા પછી ધી એક્ટની કલમ ૨૮ ની પેટા-કલમ (૮) હેઠળ ડ્યુટી અથવા વ્યાજની રકમ નક્કી કરવાની નિર્ધારિત મર્યાદા યોગ્ય અધિકારી માટે “જ્યાં તેમ કરવું શક્ય હોય” તેવી શરત સાથે એક વર્ષની છે.

૧૮. વર્તમાન કેસમાં, રેકર્ડ પર એવું કંઈ નથી જેણે યોગ્ય અધિકારીને નોટિસની તારીખ એટલે કે ૧૦.૦૪.૨૦૧૪ થી એક વર્ષના સમયગાળામાં આખરી હુકમ પસાર કરતાં અટકાવ્યા હોય. તારીખ ૧૦.૦૭.૨૦૧૪ ના રોજ સમાપ્ત થયેલી નિર્ણય કાર્યવાહી પૂર્ણ થવા પર આખરી હુકમ પસાર કરવાને બદલે, લગભગ બે વર્ષના સમયગાળા પછી, તારીખ ૨૨.૦૮.૨૦૧૬ ના રોજ સુધારાપત્ર જારી કરવામાં આવ્યું હતું. તેથી, આ પાસાં પર, મેસર્સ કિષ્ના કલર કેમના સંબંધમાં નવા પુરાવા અને તાજા આક્ષેપો રજૂ કરીને જારી કરવામાં આવેલ સુધારાપત્ર, જેની સાથે અરજદારોએ કોઈ સંબંધ હોવાનો ઇનકાર કર્યો છે, તેને અવગણવું જરૂરી છે, કારણ કે તે કસ્ટમ્સ એક્ટની કલમ ૨૮ ની પેટા-કલમ (૮) હેઠળ ડ્યુટી અથવા વ્યાજની રકમ નક્કી કરતો હુકમ પસાર કરવાનું સામાવાળા અધિકારી માટે શા માટે શક્ય ન હતું તે અંગે વિભાગ તરફથી કોઈ ખુલાસો આપ્યા વિના એક વર્ષના સમયગાળા પછી પણ જારી કરવામાં આવ્યું હતું. તેથી, આ ગણતરી પર પણ, સામાવાળાઓ દ્વારા જારી કરાયેલા સુધારાપત્રને આખરી હુકમ પસાર કરવાના તબક્કે ધ્યાનમાં લઈ શકાય નહીં કે તેમાં પ્રવેશી શકાય નહીં.

:આખરી હુકમ:

૧૯. હકીકતોના એકંદર વિશ્લેષણ અને અમારી સમક્ષ ઉઠાવવામાં આવેલા મુદ્દાને સંચાલિત કરતી વૈધાનિક યોજના પર, અમારો એવો અભિપ્રાય છે કે વાદગ્રસ્ત સુધારાપત્ર જારી કરવામાં સામાવાળા વિભાગની કાર્યવાહી અયોગ્ય હતી. તેથી, રિટ અરજી સફળ થાય છે. સામાવાળાઓને આ હુકમ મળ્યાની તારીખથી ૦૬ (છ) અઠવાડિયાના સમયગાળામાં તારીખ ૨૨.૦૮.૨૦૧૬ ના વાદગ્રસ્ત સુધારાપત્ર (એનેક્સર-એફ) ને અવગણીને તારીખ ૧૦.૦૪.૨૦૧૪ ની કારણદર્શક નોટિસ દ્વારા શરૂ કરાયેલી કાર્યવાહી પર આખરી હુકમો પસાર કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. રૂલ સંપૂર્ણ કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી.

(એ. એસ. સુપૈયા, ન્યાયમૂર્તિ)

(વૈભવી ડી. નાણાવટી, ન્યાયમૂર્તિ)

નેહા/૧

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====